

Araling Panlipunan

Unang Markahan - Module 4

Ang Pilipinas ay Bansang Tropikal

Araling Panlipunan – Grade 4

Alternative Delivery Mode

Unang Markahan - Modyul 4: Ang Pilipinas ay Bansang Tropikal

Unang Limbag, 2020

Paunawa hinggil sa karapatang – sipi. Isinasaad ng Seksyong 176 ng Batas ng Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-isip sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand names*, tatak o *trademarks*, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (*publishers*) at may-akda ang karapatang-aring iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon – Division of Valencia City

Schools Division Superintendent: Rebonfamil R. Baguio

Development Team of the Module

Author:	Liwayway M. Dawadias
Editor:	Nicolasa R. Taronzon
Reviewers:	Cecilia E. Ingotan, PSDS Chona Dilangen Susan Alavanza
Illustrator:	Fernando A. Ombayan
Layout Artists:	John Rimmon I. Taquiso
Management Team:	
Chairperson:	Rebonfamil R. Baguio <i>Schools Division Superintendent</i>
Co-Chairperson:	Eugene I. Macahis, Jr. Asst. Schools Division Superintendent
Members:	Jayvy C. Vegafria, CID Chief ES Ruel C. Duran, EPS – Araling Panlipunan Analisa C. Unabia, EPS – LRMS Joan Sirica V. Camposo, Librarian II Israel C. Adrigado, PDO II

Inilimbag sa Pilipinas ng:

Department of Education - Division of Valencia City

Office Address: Lapu-lapu Street, Poblacion, Valencia City 8709

Telefax: (088) 828-4615

Website: deped-valencia.org

Araling Panlipunan

Unang Markahan - Modyul 4:

Ang Pilipinas ay Bansang Tropikal

Ang kagamitan sa pagkatutong ito ay magkatuwang na inihanda ta sinuri ng mga guro mula sa mga pampublikong paaralan. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng Edukasyon na mag-email ng kanilang puna, komento at rekomendasyon sa Kagawaran ng Edukasyon sa region10@deped.gov.ph.

Lubos naming pinapahalagahan ang inyong mag puna at rekomendasyon.

Panimula

Ang Modyul na ito ay ginawa para sa mag-aaral ng ikaapat na baitang sa asignaturang Araling Panlipunan upang malaman nila ang klima ng Pilipinas at maiugnay nila ang klima at panahon ng bansa sa lokasyon nito sa mundo.

Hindi ba kayo nagtataka kung bakit may panahon na mainit at mayroon namang panahon na maulan? Kapag mainit hinahanap-hanap natin ang malamig na panahon o ang ulan. Sa tuwing sasapit naman ang tag-ulan, ninanais naman nating makita si haring araw. Alam ba ninyo kung bakit nakararanas tayo ng ganitong panahon?

Sa modyul na ito, tatalakayin natin kung ano ang kaugnayan ng klima at panahon sa lokasyon ng Pilipinas sa mundo. Handa ka na ba? Halina't Tuklasin!

Mga tala para sa Guro

Gabayan ang mga mag-aaral sa paggamit ng modyul sa Araling Panlipunan ng Ikaapat na baitang.

Icons sa Modyul na ito

	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalaman ng layunin sa pagkatuto na inihanda upang maging gabay sa iyong pagkatuto.
	Subukin	Ito ay mga pagsasanay na sasagutin upang masukat ang iyong dating kaalaman at sa paksang tatalakayin
	Balikan	Ang bahaging ito ay may kaugnayan sa nakaraang aralin at sa iyong bagong matututunan
	Tuklasin	Ipakikilala ang bagong aralin sa pamamagitan ng gawaing pagkatuto bago ilahad ang paksang tatalakayin
	Suriin	Ito ay pagtatalakay sa pamamagitan ng gawain sa pagkatuto upang malinang ang iyong natuklasan sa pag-unawa sa konsepto.
	Pagyamanin	Ito ay mga karagdagang gawain na inihanda para sa iyo upang ikaw ay magiging bihasa sa mga kasanayan.
	Isaisip	Mga gawaing idinisenyo upang maproseso ang inyong natutunan mula sa aralin.
	Isagawa	Ito ay mga gawaing dinisenyo upang maipakita ang iyong mga natutunan na kasanayan at kaalaman at ito ay magamit sa totoong sitwasyon.
	Tayahin	Ang pagtatayang ito ay ginamit upang masusi ang inyong antas ng kasanayan sa pagkamit ng layunin sa pagkatuto
	Karagdagang Gawain	Ito ay mga karagdagang gawaing pagkatuto na dinisenyo upang mas mahasa ang iyong kasanayan at kaalaman.

Alamin

Pagkatapos mapag-aralan ang modyul na ito, inaasahang makamit mo ang sumusunod na layunin sa pagkatuto.

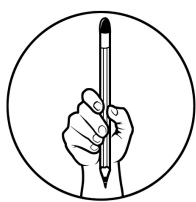
Mga layunin sa pagkatuto:

1. Maiuugnay ang klima at panahon sa lokasyon ng bansa sa mundo.
2. Makikilala na ang Pilipinas ay isang bansang tropikal.

Paano matuto sa Modyul na ito:

Upang makamit ang layunin na inilalahad sa itaas, gawin ang mga sumusunod na hakbang:

- Basahin at unawain nang mabuti ang aralin.
- Sundin at gawin ang inilalahad na panuto sa bawat pagtataya at pagsasanay.
- Sagutin ang lahat na pagtataya at pagsasanay.

Subukin

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga tanong at bilugan ang letra ng tamang sagot.

1. Ano ang klimang nararanasan ng Pilipinas?
A. Tropikal
B. Tagsibol
C. Taglagas
D. Tag-ulan
2. Saan nakabatay ang klima ng isang lugar o bansa?
A. Sa pagkakaiba-iba ng klima
B. Sa kinalalagyan nito sa mundo
C. Sa pag-ikot ng daigdaig sa araw.
D. Sa pag-ikot ng mundo sa sariling axis
3. Ito ay tumutukoy sa kalagayan ng kapaligiran gaya ng taglamig at tag-init.
A. Klima
B. Lokasyon
C. Panahon
D. Topograpiya
4. Ano ang tawag sa pangkalahatang kalagayan ng panahon sa isang lugar na may kinalaman sa atmospera, temperatura at iba pang nakaaapekto sa pamumuhay ng mga nilalang dito?
A. Klima
B. Panahon
C. Tropikal
D. Taglamig
5. Bakit nararanasan sa gitnang latitud ang panahon ng tagsibol, tag-init, taglagas at taglamig?
A. Dahil pahilis ang sikat ng araw dito
B. Dahil direkta itong nasisikatan ng araw
C. Dahil hindi ito tinatamaan ng sikat ng araw
D. Dahil kaunting sikat ng araw ang nakararating dito
6. Ano ang tawag sa rehiyong napapaligiran ng makakapal na yelo?
A. Rehiyong Polar
B. Rehiyong Tropikal
C. Rehiyon ng Kanser
D. Rehiyong Temperate

7. Ano ang tawag sa bahagi ng *Tropiko ng Kanser* at *Tropiko ng Kaprikorn*?
A. Polong Timog	C. Rehiyong Polar
B. Gitnang Latitud	D. Mababang Latitud
8. Ano ang tawag sa bahaging nasa pagitan ng kabilugang *Arktiko* at *Tropiko ng Kanser* at ang nasa pagitan ng kabilugang *Antarktika* at *Tropiko ng Kaprikorn*?
A. Rehiyong Polar	C. Mababang Latitud
B. Gitnang Latitud	D. Rehiyong Tropikal
9. Ito ay may malaking kaugnayan sa uri ng klima sa mga lugar sa daigdig.
A. Init	C. Panahon
B. Ulan	D. Guhit latitud
10. Nakararanas ang mga naninirahan sa bahaging ito ng higit na init at sikat ng araw.
A. Gitnang Latitud	C. Rehiyong Tropikal
B. Rehiyong Polar	D. Rehiyong Temperate

Aralin 4

Ang Pilipinas ay Bansang Tropikal

Ang mga Pilipinas ay isang bansang tropikal sapagkat tayo ay malapit sa ekwador. Ang ating bansa ay may klimang Tag-ulan at Tag-init. Dahil sa mainam na klima sa mga *tropical* na bansa hindi nakakapagtaka na ang Pilipinas ay may maraming mga produktong agrikultura at dahil na rin sa angkop na klima, mayroon tayong magagandang tanawin at mga pasyalan.

Balikan

Sa nakaraang aralin, iyong napag-alaman ang mga hangganan at lawak ng teritoryo ng Pilipinas gamit ang mapa. Isulat sa patlang ang letrang **T** kung ang pahayag ay nagsasaad ng tama at **M** naman kung mali.

- _____ 1. Ang teritoryo ay tumutukoy sa sukat ng lupaing sakop sa isang lugar.
- _____ 2. Ang *compass* ay ginagamit bilang pangsukat ng layo at distansiya sa bawat bansa.
- _____ 3. Kung gagamitin ang mapa, makikitang ang Pilipinas ay bahagi ng Kanlurang asya.
- _____ 4. Ang bansang Taiwan ay may mas malawak na teritoryo kay sa Pilipinas.
- _____ 5. Ang teritoryo ng bawat bansa ay walang hagganan.

Tuklasin

Maglaro ng *Loop-A-Word*. Bilugan sa loob ng kahon ang salitang tinutukoy sa bawat bilang at sagutin ang panghuling tanong sa ibaba.

1. Nasasabi mong ganito ang klima kung ikaw ay pinagpapawisan at naiinitan

G	H	I	L	A	K	C	S	J	N
A	X	E	T	Y	U	L	M	O	C
M	A	I	N	I	T	B	X	F	I
X	Z	E	T	Y	U	L	M	O	B

2. Ganito ang klima sa lugar kapag kailangan mong magsuot ng makakapal na damit.

G	H	I	L	P	K	C	S	J	Q
B	J	M	A	L	A	M	I	G	V
M	S	I	I	B	P	F	I	T	L
R	N	E	T	H	U	C	M	G	B

3. Kadalasang nagbabaha at nagagamit mo ang damit na panlamig, kapote, at payong kapag ganito ang panahon.

T	A	G	-	U	L	A	N	P	K
A	P	E	T	N	U	L	M	B	L
T	A	B	A	C	X	I	L	K	U
F	G	H	O	L	T	G	D	A	N

4. Nararanasan ang panahong ito tuwing bakasyon at walang pasok sa paaralan. Marami ang nagpupunta sa *beach* sa panahong ito.

G	H	I	L	P	K	C	S	J	H
A	P	E	T	Y	U	L	M	N	C
D	R	B	X	C	I	G	S	N	G
T	A	G	-	I	N	I	T	G	S

Pamprosesong Tanong:

1. Ano-anong klima ang nabuo mo mula sa mga salita sa loob ng kahon?
2. Sa mga salitang nabuo, alin kaya ang klimang nararanasan sa Pilipinas?

Suriin

Ang **klima** ay pangkalahatang kalagayan ng panahon sa isang lugar na may kinalaman sa atmospera o hanging nakapaligid sa mundo, temperature o ang sukat ng init o lamig sa paligid, at iba pang nakaapekto sa pamumuhay ng mga nilalang dito.

Ang **panahon** ay tumutukoy naman sa kalagayan ng kapaligiran katulad ng taglamig at tag-init.

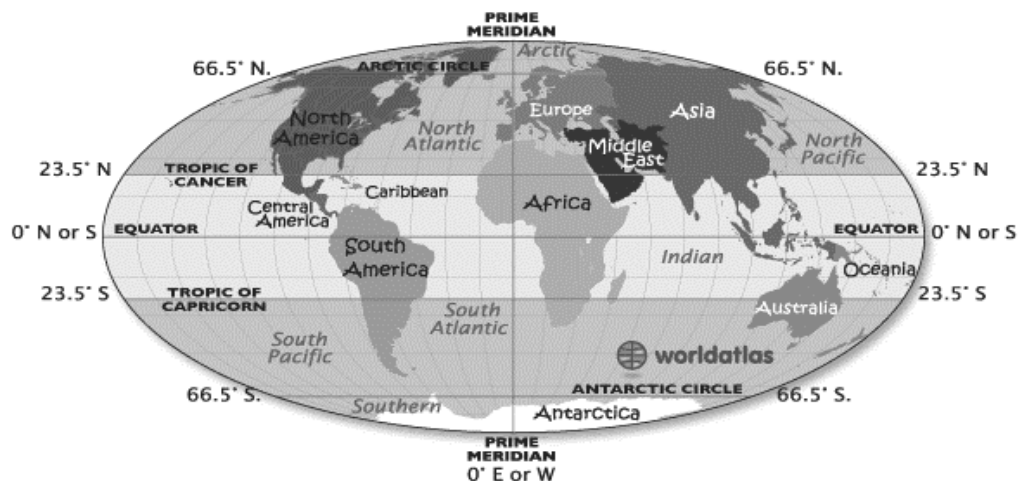
Upang malaman ang klima ng isang lugar o bansa, mahalagang matukoy ang mga sumusunod:

- Lokasyon
- Topograpiya o paglalarawan ng katangian ng isang lugar
- Ang hangin at katubigang mayroon nito.

Nagkakaiba ang klima sa iba't-ibang lugar dahil sa pag-ikot ng daigdig sa araw at pag-inog sa sarili nitong aksis. Bunga nito, may mga bahagi ng mundo na direktang nasisikatan ng araw, mayroon ring bahagya lamang nasisikatan at may mga lugar na hindi nasisikatan.

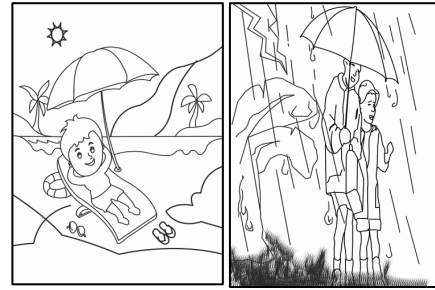
Malaki rin ang kaugnayan ng mga linya ng latitud sa uri ng klima sa mga lugar sa daigdig.

Ang **latitud** ay mga guhit na pahalang sa ating globo na ginagamit upang tukuyin ang klima ng isang lugar o bansa.

Rehiyong Tropikal:

- Tinawatag ito bilang *mababang latitud*. Matatagpuan sa pagitan ng *Tropiko ng Kanser* at *Tropiko ng Kaprikorn*. Malapit rin ito sa Ekwador at nakakatanggap ng direktang sikat ng araw. nakararanas ang naninirahan sa bahaging ito ng higit na init at sikat ng araw.
- Ang klimang tropikal ay maaari ding *mahalumigmig, basa at tuyo*.

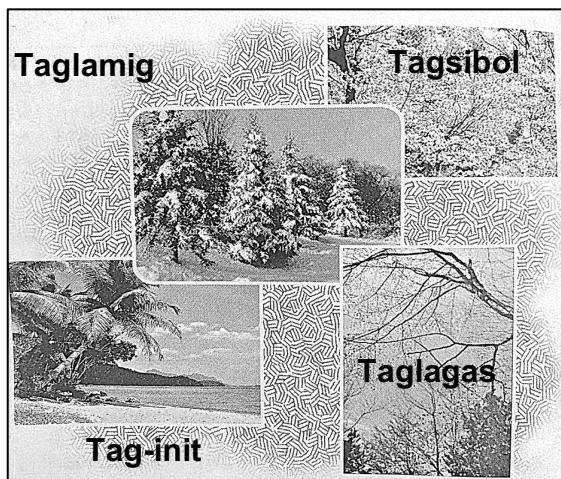

Tag-araw

Tag-ulan

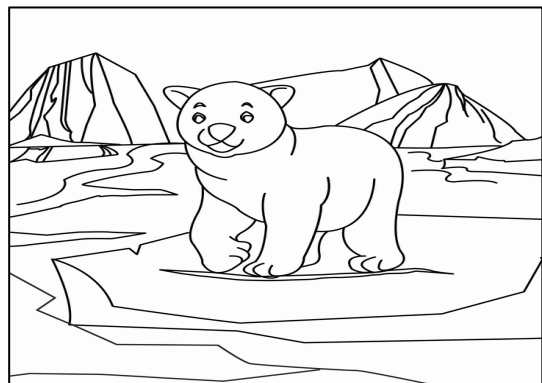
Gitnang Latitud o Rehiyong Temperate:

- Ang bahaging ito ay nasa pagitan ng kabilugang *Arktiko* at *Tropiko ng Kanser*.
- Nasa pagitan din ito ng kabilugang *Antarktika* at *Tropiko ng Kaprikorn*.
- Apat na panahon ang nararanasan dito dahil sa pahilis na sikat ng araw. Ito ay nakakaranas ng apat na uri ng klima: *tagsibol, tag-init, taglamig, at taglagas*.

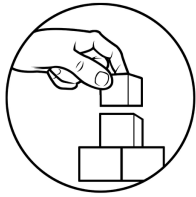
Rehiyong Polar:

- Tinatawag ito bilang *mataas na latitud*. Ito ay napapaligiran ng makakapal na yelo na hindi natutunaw dahil hindi ito gaanong nasisikatan ng araw.
- Ito Ang pook na nasasakop mula sa kabilugang *Artiko* hanggang polong hilaga at mula sa kabilugang *Antartiko* hanggang polong timog.

Rehiyong Polar

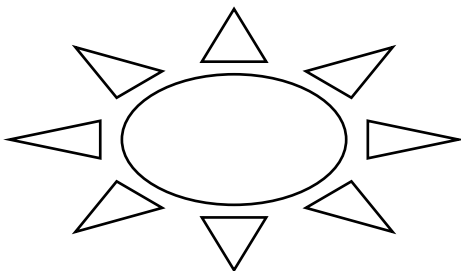
Ang klima ng isang bansa ay nababatay sa kinalalagyan nito sa mundo. Ang Pilipinas ay malapit sa ekwador at nasa mababang latitud kaya **tropikal** ang klimang nararanasan dito. Direktang nakakatanggap ng sikat ng araw ang bansa kaya mainit at maalinsangan ang klima dito. Nararanasan din ang malamig na klima sa bansa dahil sa hanging nagmumula sa Dagat Kanlurang Pilipinas at Karagatang Pasipiko.

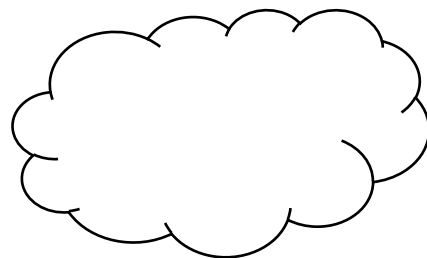
Pagyamanin

Para masubukan ang iyong nalalaman sa araling ito, basahin ang mga pangungusap at isulat ang bilang nito sa araw kung ito ay naglalarawan ng mga katangian ng isang bansang tropikal. Kung hindi tropikal, isulat sa loob ng ulap.

Araw

Ulap

1. Ang mga naninirahan dito ay nakararanas ng matinding sikat ng araw.
2. Umuulan ng yelo sa lugar na ito.
3. Nakararanas ng apat na uri ng panahon ang mga bansang may ganitong klima.
4. Nasa mababang latitud ang mga lugar na nakararanas ng klimang ito.
5. Direktang nakatatanggap ng sikat ng araw ang mga bansa.
6. Mararanasan ang sobrang lamig sa lugar na ito sa buong taon.

7. Nakararanas ng tagsibol at taglagas ang mga naninirahan sa lugar.
8. Mainit at maalinsangan ang pakiramdam ng mga naninirahan sa lugar.
9. Direktang tinatamaan ng sikat ng araw ang mga lugar na ito.
10. Kaunting sikat ng araw lamang ang nararanasan sa mga lugar na ito.

Isaisip

Para malaman ang buod ng aralin, kumpletuhin ang talata. Punan ang patlang ng tamang salita at piliin ang sagot na makikita sa loob ng kahon.

tropikal	axis	araw
mababang latitud	klima	panahon

Ang Pilipinas ay isang bansang (1) _____ dahil ito ay malapit sa ekwador at nasa (2) _____. Direktang nakatatanggap ng sikat ng araw ang bansa kaya't mainit at maalinsangan ang klima rito.

Ang (3) _____ ng isang bansa ay nababatay sa kinalalagyan nito sa mundo. Dahil sa pag-ikot ng daigdig sa (4) _____ at pag-inog sa sarili nitong (5) _____, nagkakaiba-iba ang klima sa iba't-ibang lugar.

Isagawa

Ang Pilipinas ay isang bansang tropikal kaya naman marami tayong pwedeng magagawa. Sa gawaing ito, lagyan ng **tsek** (/) ang magagandang bagay na magagawa mo at **ekis** (x) naman ang hindi pwede mong gawin.

- _____ 1. Maglaro sa *snow* o niyebe.
- _____ 2. Makapagpatuyo ng mga isda.
- _____ 3. Maligo at magtampisaw sa ulan.
- _____ 4. Magtanim ng mga palay at mais.
- _____ 5. Mamasyal sa mga natural na tanawin.

Tayahin

Piliin at bilugan ang titik ng tamang sagot ng bawat katanungan.

1. Ang bansang ito ay malapit sa ekwador at nasa mababang latitud kaya't tropikal ang klimang nararanasan dito.
A. Pilipinas
B. Australia
C. Amerika
D. Russia
2. Ano ang pinagbabatayan ng klima ng isang lugar o bansa?
A. pagkakaiba-iba ng klima
B. kinalalagyan nito sa mundo
C. pag-ikot ng daigdaig sa araw.
D. pag-ikot ng mundo sa sariling axis

3. Anong mga panahon ang nararanasan sa gitnang latitud?
 - A. gabi, araw, hatinggabi, tanghali
 - B. tagsibol, tag-ulan, taglamig, tagtanim
 - C. tag-ulan, taghangin, tagtanim, anihan
 - D. tagsibol, tag-init, taglagas, at taglamig

4. Alin dito ang tinutukoy ng panahon?
 - A. Kalagayan ng karagatan
 - B. Kalagayan ng kalangitan
 - C. Kalagayan ng kabahayan
 - D. Kalagayan ng kapaligiran

5. Ito ay ang tawag sa pangkalahatang kalagayan ng panahon ng isang lugar na nakakaapekto sa pamumuhay ng mga naninirahan dito.

A. klima	C. Tropikal
B. panahon	D. Taglamig

6. Mararamdaman mo ang sobrang lamig kapag ikaw ay nasa rehiyon na ito.

A. Rehiyong Polar	C. Rehiyong Kanser
B. Rehiyong Tropikal	D. Rehiyong Kaprikorn

7. Nakararanas ng malamig na klima ang bansa dahil sa hanging nagmumula sa

A. Dagat Sulu	C. Dagat Celebes
B. Bashi Channel	D. Karagatang Pasipiko

8. Ang Pilipinas ay malapit sa anong guhit latitud?

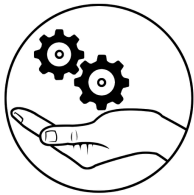
A. itnang Latitud	C. Tropiko ng Kanser
B. Mababang Latitud	D. Tropiko ng Kaprikorn

9. Alin ang may kaugnayan sa klima ng mga lugar sa daigdig?

A. init	C. panahon
B. ulan	D. guhit latitud

10. Kung ikaw ay nakatira dito, mararanansan mo ang higit na init at sikat ng araw.

A. Rehiyong Polar	C. Gitnang Latitud
B. Rehiyong Temperate	D. Rehiyong Tropikal

Karagdagang Gawain

Hanapin at bilugan ang mga salitao pahayagsa loob ng kahonna may kaugnayansa pagiging tropikal ng isang bansa. 15 na salitao pahayag lahat-lahat.

adfgqweaxvbnsbdbjulrqsfgnmkliszartyvfdshn
sdftequolo tuyocsdgfgreenlupayongzaqedcxbhy
manipisnadamitulloplkiuytrfghjnbvweertygeq
agtpaliligosadagatfertylpsedcxzvdetyolkmn
asdfghjklpoluytrewqazxcvbnmulokjnmplwerds
aqwdapamaypayuytrewqasdraincoattyulrewds
halohaloqazwsxedcrfvtgbyhnujmikolpleruwas
ererwsagoatgulamanpoluytrewqatag-ulanjkm
nblkjhgfdsauopytrewqzxcvbnmbgtrfvcdewsxe
efre qaswexcvuoklmtag-initaerdcxsebagyou
wdfroeeasvbghnkasderfvcxderdsawqujnm
kolplbghtyuoewsbahaykubobgfaesederaaouw
rmainitnapanahon vcdxszaewerqereuokjnbghtfy
vbnmderasgythouolplrewsaqwxzzdftyuloercv
bghtfdartbghnmuoysesawqzxskalabawngughn
mukfdrgbvcfdsaweeeeaswdcvfghbnhjuoklmnwel
ptyyxmahalumig migmnhjuoresadvfgjhgfhyoua

Susi sa Pagwawasto

Subukin
1. A
2. B
3. B
4. A
5. A
6. A
7. D
8. C
9. D
10. B

Balikan
1. T
2. M
3. M
4. M
5. M

Isagawa:
1. X
2. /
3. /
4. /
5. /

Tayahin
1. B
2. B
3. D
4. D
5. A
6. A
7. D
8. C
9. D
10. D

Tuklasin:
1. mainit
2. malamig
3. tag-ulan
4. tag-init

Isaisip:
1. tropikal
2. mababang latitud
3. klima
4. araw
5. axis

Pagpamalin:
ARAW- 1,4,5,8,9
ULAP- 2,3,6,7,10

Sanggunian

Adriano, Ma. Corazon V., et al. *Kagamitan ng Mag-aaral: Araling Panlipunan 4*. Manila: Vibal Group, Inc, 2005. Print

Anda, Menardo O. *Makabayan: Kapaligirang Pilipino, Batayang Aklat sa Ikaapat na Baitang*. LG&M Corporation, 2006. Print

For inquiries and feedback, please write or call:

Department of Education – Division of Valencia City

Lapu - Lapu Street, Poblacion, Valencia City 8709

Telefax: (088) 828 - 4615